

Cicero – Prezentare

Orator stralucit al lumii latine, om de stat al Romei republicane, Cicero ne aduce, prin opera sa de ganditor politic, admirator al intelepciunii Greciei clasice, marturia istorica a unei epoci de dureroasa criza. Timpul in care se desfasoara si se curma tragic viata lui Cicero este ultimul veac inainte de Hristos. Sfarsitul lui Cicero precede si exprima simbolic prabusirea regimului republican. Au urmat, implacabil, Principatul lui Octavianus Augustus si Roma imperiala.

In culmea poporului roman, Cicero a fost intampinat cu dreapta pretuire. Astfel, in predoslovia la Letopisetul Tarii Moldovei de la zidirea lumii pana la 1601, Nicolae Costin, fiu al marelui cronicar Miron Costin, scrie cu sinceritate, dar si cu emfaza retorica: „Nime mai bine si mai pre scurt toata desfatara istoriei n-au cuprins, iubite cetitoriuie, decat acela domnul voroavei ramlenesti, Cicero...”. Pentru Dimitrie cantemir, Cicero este „marele Demostene al romanilor”, model al frumoasei rostiri si pentru urmasi. In 1846, Ion Heliade Radulescu, unul dintre ctitorii culturii romanesti, raspandea chemarea pentru o „Biblioteca Universala”. Printr-un program editorial de 10 ani, „Biblioteca” avea misiunea sa ofere in limba romana „232 de capodopere ale tuturor timpurilor”. Intre acestea, Cicero: Opere filozofice si morale. Pe primul plan al atentiei lui Heliade se afla De republica (Despre republica), tratat al lui Cicero in care se dezbate problema alcatuirii constitutionale a statului. In 1874, Societatea Academica Romana premia pe Dimitrie August Laurian, fiul filologului si istoricului August Treboniu Laurian, pentru traducerea celebrelor Filipice ale lui Cicero, indreptate impotriva lui Marcus Antonius. In vremurile mai apropiate noua, celor de azi, numeroase personalitati ale literelor si istoriei au continuat sa ofere culturii tarii noastre versiuni tot mai ample, mai reusite ale operelor lui Cicero, insotite de cuprinzatoare studii Latinesti si istoricii romani care au scos in evidenta valoarea literara, precum si valoarea documentara a scrierilor lui Cicero – inclusiv a nepretuitelor lui scrisori – au evocat, uneori, asemanari de destin. Marcu Tullius Cicero – (pe care, asa cum amintea poetul latin Iuvenal, „Roma libera l-a numit parinte al patriei”) – a murit asasinat, in pragul batranetii, de un centurion patricid. Asadar, opera si activitatea lui M. Tullius Cicero constituie o permanenta sursa de inspiratie si un important si prolific obiect de studiu, chiar si pentru contemporani. Opera lui Cicero cuprinde mai multe domenii, dintre care cele mai importante sunt filozofia si retorica.

Opera filozofica este una foarte vasta, in mare parte inspirata din filozofia greaca, reluand anumite curente din acea perioada, dar reusind cu mare arta sa depaseasca un simplu epigonism, printr-o Interpretatio Romana de exceptie. Originalitatea sa consta in puterea de selectie si sinteza, de adaptare a modelului cultural si filozofic grec la spiritualitatea si mentalitatea romana a vremii sale.

Dintre lucrarile cele mai semnificative din aceasta arie a activitatii sale se pot aminti: De amicitia, De senectute, De officiis, Tusculanae disputatione, De natura deorum, De fato, De finibus bonorum et malorum etc..